

Hvad er den »israelske lobby«?

Noter til kapitel 4

- 1: Andrew C. Revkin, »Bush Aide Edited Climate Reports«, *New York Times*, 8. juni 2005 og Andrew C. Revkin og Matthew Wald, »Material Shows Weakening of Climate Reports in Hundreds of Instances«, *New York Times*, 20. marts 2007.
- 2: Vigtige værker om etniske lobbyer og deres indflydelse på udenlandsk politik inkluderer Tony Smith, *Foreign Attachments: The Power of Ethnic Groups in the Making of American Foreign Policy* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2000); *Ethnicity and U.S. Foreign Policy*, 2. udg., red. A.A. Said (New York: Praeger, 1981); *Ethnic Groups and Foreign Policy*, red. M.E. Ahrari (New York: Greenwood Press, 1987); Paul Watanabe, *Ethnic Groups, Congress, and American Foreign Policy: The Politics of the Turkish Arms Embargo* (Westport, CT: Greenwood Press, 1984) og R. Hrair Dekmejian og Angelos Themelis, »Ethnic Lobbies in U.S. Foreign Policy: A Comparative Analysis of the Jewish, Greek, Armenian and Turkish Lobbies«, Occasional Research Paper nr. 13, Institute of International Relations, Panteion University of Social and Political Sciences, Athen, Grækenland, oktober 1997.
- 3: Dette er et almindeligt problem ved politiske analyser. Eksempelvis er begreberne »liberal« og »konservativ« alment kendte, og det er nemt at finde eksempler på begge typer (fx senator Ted Kennedy som »liberal« og forhenværende kongresmedlem Newt Gingrich som »konservativ«). Der findes dog personer, som er mere vanskelige at klassificere, så som senator Joseph Lieberman eller afdøde senator Henry »Scoop« Jackson,

som begge var liberale vedrørende indenrigspolitiske emner, mens de var konservative vedrørende udenrigspolitiske emner.

- 4: Melvin I. Urofsky, *American Zionism from Herzl to the Holocaust* (Garden City, NY: Anchor Press, 1975), 1 og Steven T. Rosenthal, »Long Distance Nationalism: American Jews, Zionism, and Israel«, i *The Cambridge Companion to American Judaism*, red. Dana Evan Kaplan (New York: Cambridge University Press, 2005), 209.
- 5: Robert H. Trice, »Domestic Interest Groups and the Arab-Israeli Conflict«, i Said, *Ethnicity and U.S. Foreign Policy*, 121-22.
- 6: Steven M. Cohen, *The 2004 National Survey of American Jews*, sponsoreret af Jewish Agency for Israel's Department of Jewish-Zionist Education, 24. februar 2005. Se også *2006 Annual Survey of American Jewish Opinion*, udarbejdet 25. September-16. oktober 2006, American Jewish Committee, 18. oktober 2006; Steven M. Cohen, »Poll: Attachment of U.S. Jews to Israel Falls in Past 2 Years«, *Forward*, 4. marts 2005 og M.J. Rosenberg, »Letting Israel Sell Itself«, Weekly Opinion Column, #218, Israel Policy Forum, Washington, DC, 18. marts 2005. En nyere rapport udarbejdet for American Jewish Committee anfører, at »der hersker konsensus blandt adskillige undersøgelser om, at Israel ikke er central for unge menneskers jødiske identitetsfølelse«. Jacob B. Ukeles et al., »Young Jewish Adults in the United States Today«, American Jewish Committee, september 2006, 34. Se også Amiram Barkat, »Young American Jews Are More Ambivalent toward Israel, Study Shows«, *Ha'aretz*, 7. marts 2005.
- 7: En stor jødisk institution, Joint Program Plan of the National Jewish Community Relations Advisory Council (NJCRAC), formulerede det således i 1957: »den amerikanske offentlighed accepterede den jødisk-amerikanske bekymring omkring Israel ... som en naturlig og normal interesse-tilkendegivelse baseret på sympatier og følelsesmæssige tilhørsforhold, som er velkendt for mange amerikanere«. Citeret i Wertheimer, »Jewish Organizational Life in the United States Since 1945«, *American Jewish Yearbook 1995* (New York: American Jewish Committee, 1995), 13.
- 8: Rosenthal, »Long Distance Nationalism«, 211 og Thomas A.

Kolsky, *Jews Against Zionism: The American Council for Judaism, 1942-1948* (Philadelphia: Temple University Press, 1990).

- 9: Skiftet er fint indfanget af udviklingen i Central Conference of American Rabbis' (CCAR), den rabbiniske Reform Judaism-gruppe, holdning. CCAR bekendtgjorde i 1897, at »vi misbilliger fuldstændig ethvert forsøg på skabelsen af en jødisk stat. Sådanne tiltag afslører en manglende forståelse af Israels mission«, og den støttede ikke Balfour-deklarationen i 1917. I modsætning hertil meddelte CCAR i 1967 »dets solidaritet med Israels stat og folk. Deres triumfer er vores triumfer. Deres trængsler er vores trængsler. Deres skæbne er vores skæbne«. Citeret i Chaim I. Waxman, »All in the Family: American Jewish Attachments to Israel«, i *A New Jewry? America Since the Second World War, Studies in Contemporary Jewry: An Annual*, Vol. VIII, red. Peter Y. Medding (New York: Oxford University Press for the Institute of Contemporary Jewry, Hebrew University, 1992), 140.
- 10: Rosenthal, »Long Distance Nationalism«, 212.
- 11: Waxman, »All in the Family«, 134. For at nævne et eksempel er første punkt på American Jewish Congress' liste over erklærede formål »Israel og det jødiske samfunds sikkerhed og tryghed«. www.ajcongress.org/site/PageServer?pagename=about. Situationen er den samme i dag; mere end 90 forskellige grupper er i årbogens 2005-udgave identificeret som »Israel-relaterede«.
- 12: »Who We Are« and »What We Do«, Conference of Presidents' hjemmeside, www.conferenceofpresidents.org/content.asp?id=52. Conference of Presidents blev stiftet i 1954 som svar på embedsmand i udenrigsministeriet Henry Byroades klage over, at det var svært for ham at arbejde med de mange separate jødiske organisationer, og at det ville være nyttigt, hvis de kunne tale med én stemme. Se Edward Tivnan, *The Lobby: Jewish Political Power and American Foreign Policy* (New York: Simon & Schuster, 1987), 40-41.
- 13: Dette tal udelader personlige bidrag og underdriver derfor den rolle, som bidragene fra den pro-israelske kampagne spiller. Se www.crp.org/pacs/industry.asp?txt=Q05&cycle=2006. Om fænomenet »stealth PAC« generelt, se Richard H. Curtiss, *Stealth PAC:*

Lobbying Congress for Control of U.S. Middle East Policy, 4. udg., (Washington, DC: American Educational Trust, 1996).

- 14: Jeffrey H. Birnbaum, »Washington's Power 25«, *Fortune*, 8. december 1997. AIPAC blev rangeret som nummer fire i en lignende undersøgelse foretaget i 2001. Se Jeffrey H. Birnbaum og Russell Newell, »Fat and Happy in D.C.«, *Fortune*, 28. maj 2001.
- 15: Richard E. Cohen og Peter Bell, »Congressional Insiders Poll«, *National Journal*, 5. marts 2005 og James D. Besser, »Most Muscle? It's NRA, Then AIPAC and AARP«, *Chicago Jewish Star*, 11-24. marts 2005.
- 16: Dymally er citeret i Robert Pear med Richard L. Berke, »Pro-Israel Group Exerts Quiet Might as It Rallies Supporters in Congress«, *New York Times*, 7. juli 1987, Hamilton er citeret i George D. Moffett III, »Israeli Lobby Virtually Unmatched«, *Christian Science Monitor*, 28. juni 1991.
- 17: Om rollen som Brandeis, Wise og andre spillede, se Irvine Anderson, *Biblical Interpretation and Middle East Policy: The Promised Land, America and Israel, 1917-2002* (Gainesville: University Press of Florida, 2005), 61-62 og Peter Grose, *Israel in the Mind of America* (New York: Knopf, 1983), 67-71. Trumans tidligere kompagnon Eddie Jacobson overtalte ham til at mødes med Chaim Weizmann i 1948, og pro-zionist-rådgivere som David Niles og Clark Clifford medvirkede til at overbevise Truman om at støtte delingsplanen fra 1947 og at anerkende den nye stat i 1948. Varierende holdninger omkring de forskellige påvirkninger, som formede Trumans beslutninger, findes i Peter L. Hahn, *Caught in the Middle East: U.S. Policy toward the Arab-Israeli Conflict, 1948-1961* (Chapel Hill: University of North Carolina Press, 2006), 26-31 og kap. 2-3; Zvi Ganin, *Truman, American Jewry, and Israel, 1945-1948* (New York: Holmes and Meier, 1979); Steven L. Spiegel, *The Other Arab-Israel Conflict: Making America's Middle East Policy from Truman to Reagan* (Chicago: University of Chicago Press, 1985), kap. 2; Kenneth Ray Bain, *The March to Zion: United States Policy and the Founding of Israel* (College Station: Texas A & M Press, 1979) og Warren Bass, *Support Any Friend: Kennedy's Middle East and the Making of the U.S.-Israeli Alliance* (New York: Oxford University Press, 2003), 23-34.

- 18: Lloyd Grove, »The Men with Muscle: The AIPAC Leaders, Battling for Israel and Among Themselves«, *Washington Post*, 14. juni 1991.
- 19: J.J. Goldberg, *Jewish Power: Inside the American Jewish Establishment* (New York: Basic Books, 1996), 158.
- 20: Stuart Eizenstat, »Loving Israel, Warts and All«, *Foreign Policy* 81 (vinter 1990-91): #92.
- 21: Ibid.; og Melvin I. Urofsky, *We Are One! American Jewry and Israel* (Garden City, NY: Doubleday, 1978).
- 22: Jack Wertheimer formulerer det således: »Der hersker ingen tvivl om, at opmærksomheden og sindsstemningen hos det organiserede jødiske samfund gennemgik dybtgående ændringer i kølvandet på Seksdagskrigen ... De amerikanske jøder identificerede sig fuldt og helt med Israel, en identifikation som opdannede samfundet til hidtil ukendte højder af filantropisk ydelse og frivilligt engagement«. Se »Jewish Organizational Life«, 32 og Menahem Kaufman, »Envisaging Israel: The Case of the United Jewish Appeal«, i *Envisioning Israel: The Changing Ideals and Images of North American Jews*, red. Allon Gal (Jerusalem: Magnes Press/Hebrew University, 1996), 232-34.
- 23: Wertheimer, »Jewish Organizational Life«, 32-33.
- 24: Ibid., 55.
- 25: Citeret i Wolf Blitzer, »The AIPAC Formula«, *Moment*, november 1981, 23.
- 26: AIPAC afslører ikke dets årsbudget; tallene, som nævnes her, er fra Blitzer, »AIPAC Formula«, 23; Lloyd Grove, »On the March for Israel; The Lobbyists from AIPAC, Girding for Battle in the New World Order«, *Washington Post*, 13. juni 1991; Jeffrey H. Birnbaum »Pro-Israel Lobby Holds Meeting Amid Worries«, *Washington Post*, 19. maj 2005; Thomas B. Edsall og Molly Moore, »Pro-Israel Lobby Has Strong Voice«, *Washington Post*, 5. september 2004 og James Petras, »AIPAC on Trial«, *CounterPunch.org*, 7-8. januar 2006.

- 27: Citeret i Goldberg, *Jewish Power*, 223.
- 28: Bass, *Support Any Friend*, 147. Se også Goldberg, *Jewish Power*, 197-203.
- 29: Goldberg, »Old Friend, Shattered Dreams«, *Forward*, 24. december 2004; Esther Kaplan, »The Jewish Divide on Israel«, *Nation*, 12. juli 2004; Michael Massing, »Conservative Jewish Groups Have Clout«, *Los Angeles Times*, 10. marts 2002; Eric Yoffie, »Reform the Conference«, *Forward*, 2. august 2002 og William Fisher, »U.S. Jewish Groups Press Mideast Peace«, *Antiwar.com*, 25. november 2004.
- 30: Daniel Levy, »Is It Good for the Jews?«, *American Prospect*, 5. juli 2006.
- 31: Citeret i Sharon Samber, »Congress Urged Not to Link Israel Aid to China Arms«, *JTA.org*, 13. juni 2000.
- 32: Se eksempelvis Americans for Peace Now, »Briefing for the 110th Congress: Securing Israel's Future Through Peace«, 8, www.donteverstop.com/files/apn/upl/assets/APN110thBBook.pdf.
- 33: Ifølge IPF's hjemmeside »tror Israel Policy Forum, at Israel og dets arabiske naboer samt hele regionen vil blive mere sikker, velstående og stabil gennem en to-statsløsning af den israelsk-palæstinensiske konflikt«.
Se www.ipforum.org/display.cfm?id=1.
- 34: Jewish Voice for Peace, »U.S. Military Aid to Israel«, www.jewish-voiceforpeace.org/publish/printer_17.shtml.
- 35: Citeret i Tivnan, *The Lobby*, 93.
- 36: Citeret i Goldberg, *Jewish Power*, 206.
- 37: Ori Nir, »FBI Probe: More Questions Than Answers«, *Forward*, 13. maj 2005; Bookbinder er citeret i Wolf Blitzer, *Between Washington and Jerusalem: A Reporter's Notebook* (New York: Oxford University Press, 1985), 148.

- 38: Om disse begivenheder se Hahn, *Caught in the Middle East*, 39-42, 46-51, 57-59, 79-82.
- 39: Disse hændelser (og de citerede israelske meddelelser) er beskrevet i Tom Segev, *1967: Israel, the War, and the Year That Transformed the Middle East*, ovs. Jessica Cohen (New York: Metropolitan Books, 2007), 254, 264-65, 304-305.
- 40: Citeret i David Landau, »The Battle for Washington«, *Ha'aretz*, 28. marts 2003.
- 41: Jonathan Marcus, »Discordant Voices: The U.S. Jewish Community and Israel During the 1980s«, *International Affairs* 66, nr. 3 (juli 1990): #546. Se også Sarah Bronson, »Orthodox Leader: U.S. Jews Have No Right to Criticize Israel«, *Ha'aretz*, 2. august 2004 og Daniel Ben Simon, »Storm Warnings«, *Ha'aretz*, 14. november 2003.
- 42: Rosenthal, »Long Distance Nationalism«, 214; Bookbinder er citeret i Blitzer, *Between Washington and Jerusalem*, 147-48. Historikeren David Biale observerede i 1980'erne, at »det ideologiske hegemoni, som zionismen opnåede i det organiserede jødiske samfund i de to sidste årtier, har virket afdæmpende på debatten om meget af den israelske regerings specifikke politik«. *Power and Powerlessness in Jewish History* (New York: Schocken Books, 1986), 189.
- 43: *2004 Survey of American Jewish Opinion*, udarbejdet 18. august – 1. september 2004, American Jewish Committee, 21. september 2004, spørgsmål 16. Tidligere undersøgelser gav næsten identiske resultater.
- 44: Denne redegørelse for Breiras korte historie er baseret på Michael E. Staub, *Torn at the Roots: The Crisis of Jewish Liberalism in Postwar America* (New York: Columbia University Press, 2002), kap. 8; Tivnan, *The Lobby*, 90-96; Wertheimer, »Jewish Organizational Life«, 39-43 og Goldberg, *Jewish Power*, 207-208.
- 45: Goldberg, *Jewish Power*, 208.
- 46: Tivnan, *The Lobby*, 76. David Biale fremsatte en lignende hold-

ning i 1986, idet han skrev, at »mangel på støtte til Israel er, for det organiserede jødiske samfund, det samme som landsforræderi ... Israel er det eneste område, hvor mangel på tro betragtes som kætteri«. *Power and Powerlessness*, 188.

- 47: Amerikanske jødiske ledere var tydeligt oprørte, da premierminister Yitzhak Shamir kort støttede et forslag om at ændre loven om tilbagevenden således, at det krævedes, at konvertering til jødedommen udførtes af ortodokse rabbinere i overensstemmelse med halakha (rabbinsk lov). Som rabbiner Eric Yoffie fra American Reform-bevægelsen formulerede det, »hvis reform-rabbinere i Israel ikke er rabbinere, og deres konverteringer ikke er konverteringer, betyder det, at vores jødedom ikke er jødedom, og at vi er andenklasse-jøder«. Citeret i Rosenthal, »Long Distance Nationalism«, 218. Se også Goldberg, *Jewish Power*, 337-42.
- 48: Lawrence Grossman, »Jewish Communal Affairs«, *American Jewish Yearbook 1998* (New York: American Jewish Committee, 1998), 110-11; Tom Tugend, »Talk by N.Y. Times' Friedman Spurs ADL-ZOA Political Fuss«, *JTA.org*, 6. december 1996 og Tom Tugend, »N.Y. Times Columnist Applauds ADL for Not Caving in to ZOA«, *JTA.org*, 13. december 1996.
- 49: Inigo Gilmore, »U.S. Jewish Leader Hit over Letter«, *Sunday Telegraph* (London), 12. august 2003 og Isi Liebler, »An Open Letter to Edgar Bronfman«, *Jerusalem Post*, 6. august 2003.
- 50: Disse citater er fra Isi Liebler, »When Seymour Met Condi«, *Jerusalem Post*, 24. november 2005; Ori Nir, »O.U. Chief Decries American Pressure on Israel«, *Forward*, 2. december 2005; Ori Nir, »Rice Trip Raises Concern over U.S. Pressure on Israel«, *Forward*, 18. november 2005 og Seymour D. Reich, »Listen to America«, *Jerusalem Post*, 13. november 2005.
- 51: Rael Jean Isaac, som skrev 'Americans for a Safe Israel-pamfletten', der angreb Breira, skrev en lignende polemik mod New Jewish Agenda, og lederen af ZOA's Washington-afdeling stemplede den samme gruppe som »nærmere pro-arabisk end pro-israelsk«. Hæmmet af tilbagevendende budgetunderskud og andre udfordringer lukkede New Jewish Agenda i 1992 efter 12 vaklende år. Se Jack Wertheimer, »Breaking the Taboo: Critics of

Israel and the American Jewish Establishment«, i Gal, *Envisioning Israel*, 410-11 og Emily Nepon, »New Jewish Agenda: The History of an Organization, 1980-1992« (bachelorspeciale, Goddard College, 2006) tilgængelig på www.newjewishagenda.org.

- 52: Materialet i dette afsnit er baseret på Kaplan, »Jewish Divide on Israel«. I to andre lignende tilfælde tog lederne af Hillel-programmet på University of California i Santa Cruz og Ithaca College angiveligt deres afsked efter at have fået en reprimande for at publicere artikler, som støttede israelsk og palæstinensisk modstand mod besættelsen.
- 53: Se Ari Paul, »Zionist vs. Zionist«, *American Prospect*, 4. januar 2007; Rebecca Spence, »Campus Coalition Split over Progressive Union«, *Forward*, 19. januar 2007; Rebecca Spence, »Groups Flip Flop as Controversy over Liberal Zionists Continues«, *Forward*, 2. februar 2007; Ben Harris, »Group that Criticized Israel to Stay in Campus Coalition Despite Protests«, *JTA.org*, 24. januar 2007; »L.A. Israeli Consul General to Foreign Ministry: UPZ and Breaking the Silence Programs Harm Israel's Image and Must Be Stopped«, Zionist Organization of America, pressemeddelelse 31. januar 2007, fra www.zoa.org/2007/01/la_israeli_cons.htm.
- 54: Når amerikanske jøder blev adspurgt »I den nuværende situation, er du for eller imod oprettelsen af en palæstinensisk stat?«, var procentdelen, som svarede for 54% i 2006, 56% i 2005 og 57% i 2004. Se »Annual Survey of American Jewish Opinion,« 2006, 2005 og 2004, tilgængelig på www.ajc.org.
- 55: Goldberg, *Jewish Power*, 161.
- 56: Ibid., 217. Se også 159-62, 170-75, 216-23. Se også Eric Alterman, »AIPAC Runs Right«, *Nation*, 10. oktober 2006; Goldberg, »Old Friends«; Massing, »Conservative Jewish Groups«; Rosenthal, »Long Distance Nationalism«, 217 og Mark Seal, »Sitting on the Sidelines«, *Ha'aretz*, 24. december 2004.
- 57: Ikke mindst; Hoenlein var i en årrække formand for en årlig middag, hvor der blev indsamlet penge til at støtte Bet El, en militant israelsk bosættelse nær Ramallah. Se Michael Massing,

»Deal Breakers«, *American Prospect*, 11. marts 2002 og Michael Massing, »The Israel Lobby«, *Nation*, 10. juni 2002.

- 58: Massing, »Deal Breakers«. J.J. Goldberg fremfører en lignende analyse, idet han skriver, at »under [Tom] Dine tredoblede den ledende bestyrelse sin størrelse. Førhen var bestyrelsen kontrolleret af lederne af de New York-baserede nationale jødiske organisationer. Nu var det jødiske samfunds ledere en minoritet, overgået af AIPAC's egne bidragydere. Under udvidelsen fjernede bestyrelsen lobbyen fra det nationale jødiske samfunds struktur, som det nu var, og placerede den sikkert i hænderne på fem store donorer, hvis eneste loyalitet lå hos AIPAC«. *Jewish Power*, 201.
- 59: Michael Massing, »The Storm over the Israel Lobby«, *New York Review of Books*, 8. juni 2006 og Matthew Dorf, »After Barak Win, AIPAC Reverses Opposition to a Palestinian State«, *JTA.org*, 28. maj 1999.
- 60: Der berettes om denne episode i Goldberg, *Jewish Power*, 54-57.
- 61: Massing, »Deal Breakers« og Levy, »Is It Good for the Jews?«.
- 62: Peter Beinart og Hanna Rosin, »AIPAC Unpacked«, *New Republic*, 20. september 1993, 20-23 og Goldberg, *Jewish Power*, 225-26.
- 63: Waxman, »All in the Family«, 143-44.
- 64: Jonathan Woocher, »The Geo-Politics of the American Jewish Community«, *Jerusalem Letter/Viewpoints* (online), Jerusalem Center for Public Affairs, 15. januar 1992, 3.
- 65: Thomas L. Friedman, »Foreign Affairs: Mischief Makers«, *New York Times*, 5. april 1995.
- 66: Som Massing pointerer, har Israel Policy Forum »formået at smede stærke bånd med mange indflydelsesrige medlemmer af kongressen, men da det mangler et formelt medlemskab og et stærkt fundraisingsystem, kan det ikke modsvare AIPAC og the Conferences indflydelse«. Massing, »Deal Breakers«.
- 67: Blandt de bedste værker om neokonservatisme er Gary Dorrien,

The Neoconservative Mind: Politics, Culture, and the War of Ideology (Philadelphia: Temple University Press, 1993); Gary Dorrien, *Imperial Designs: Neoconservatism and the New Pax Americana* (New York: Routledge, 2004); John Ehrman, *The Rise of Neoconservatism: Intellectuals and Foreign Affairs, 1945-1994* (New Haven: Yale University Press, 2005); Murray Friedman, *The Neoconservative Revolution: Jewish Intellectuals and the Shaping of Public Policy* (New York: Cambridge University Press, 2005); Francis Fukuyama, *America at the Crossroads: Democracy, Power, and the Neoconservative Legacy* (New Haven: Yale University Press, 2006); Mark Gerson, *The Neoconservative Vision: From the Cold Wars to the Culture Wars* (Lanham, MD: Madison Books, 1996); Goldberg, *Jewish Power*, 159-61; Stefan Halper og Jonathan Clarke, *America Alone: The Neoconservatives and the Global Order* (New York: Cambridge University Press, 2004) og Irving Kristol, *Neoconservatism: The Autobiography of an Idea* (New York: Free Press, 1995).

- 68: For et overblik over de neokonservative overvejelser om amerikansk udenrigspolitik, se John J. Mearsheimer, »Hans Morgenthau and the Iraq War: Realism Versus Neo-Conservatism«, offentliggjort 19. maj 2005 på opendemocracy.com. En illustrativ samling af neokonservative tekster om udenrigspolitik er *Present Dangers: Crisis and Opportunity in American Foreign and Defense Policy*, red. William Kristol og Robert Kagan (San Francisco: Encounter Books, 2000); et indsigtfuldt portræt af de neokonservative og deres syn på udenrigspolitik er Ian Lustick, *Trapped in the War on Terror* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2006), kap. 4.
- 69: For en typisk neokonservativ udtalelse om multilateralisme og institutioner, se Charles Krauthammer, »Democratic Realism: An American Foreign Policy for a Unipolar World«, 2004 Irving Kristol Lecture, American Enterprise Institute, Washington, DC, 10. februar 2004, 3. Det neokonservative syn på Europa er eksemplificeret af Robert Kagan, *Of Paradise and Power: America and Europe in the New World Order* (New York: Knopf, 2003).
- 70: For en diskussion om 'at hoppe med på vognen', se Stephen M. Walt, *The Origins of Alliances* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1987).

- 71: Max Boot, »What the Heck Is a 'Neocon'?« *Wall Street Journal*, 30. december 2002 og Max Boot, »Think Again: Neocons«, *Foreign Policy*, 140 (januar-februar 2004), 22. Se også Don Atapattu, »Interview with Middle East Scholar Avi Shlaim«, *Nation*, 16. juni 2004; Halper og Clarke, *America Alone*, 41, 58-60, 82, 167-68; Irving Kristol, »The Political Dilemma of American Jews«, *Commentary*, juli 1984, 23-29 og Jim Lobe, »Energized Neocons Say Israel's Fight Is Washington's«, *Antiwar.com*, 18. juli 2006.
- 72: Benjamin Ginsberg, *The Fatal Embrace: Jews and the State* (Chicago: University of Chicago Press, 1993), 231.
- 73: »A Clean Break: A New Strategy for Securing the Realm«, udarbejdet af Institute for Advanced Strategic and Political Studies, 1996, www.iasps.org/strat1.htm. Gruppen, som udfærdigede denne rapport, var ledet af Richard Perle, og dens andre medlemmer var James Colbert, Charles Fairbanks, Jr., Douglas Feith, Robert Loewenberg, Jonathan Torop, David Wurmser og Meyrav Wurmser.
- 74: Citeret i Dorrien, *Neoconservative Mind*, 344. Se også *ibid.*, 343-45; Ginsberg, *Fatal Embrace*, 231-36 og John B. Judis, »The Conservative Wars«, *New Republic*, 11. og 18. august 1986.
- 75: Patrick J. Buchanan, »Whose War?« *American Conservative*, 24. marts 2003 og Paul Craig Roberts, »Neocon Treason«, *Antiwar.com*, 24. august 2004.
- 76: Friedman, *Neoconservative Revolution*, i. Gal Beckerman, »at anerkende neokonservatismens jødiskhed har altid tændt antisemitismens advarselsslamper ... Men der er et gran af sandhed i mistanken. Hvis der er en intellektuel bevægelse i Amerika, hvis opfindelse jøderne kan gøre fuldt krav på, er det neokonservatismen«. Se »The Neoconservative Persuasion«, *Forward*, 6. januar 2006.
- 77: Max Blumenthal, »Born-Again for Sharon«, *Salon.com*, 30. oktober 2004; Darrell L. Bock, »Some Christians See a 'Road Map' to End Times«, *Los Angeles Times*, 18. juni 2003; Nathan Guttman, »Wiping Out Terror, Bringing on Redemption«, *Ha'aretz*, 29. april

- 2002; Tom Hamburger og Jim VandeHei, »Chosen People: How Israel Became a Favorite Cause of Christian Right«, *Wall Street Journal*, 23. maj 2002 og Paul Nussbaum, »Israel Finds an Ally in American Evangelicals«, *Philadelphia Inquirer* (online), 13. november 2005.
- 78: Om hvordan kristne anskuelse influerede Balfour, se Anderson, *Biblical Interpretation*, 60-62. Nogle forfattere hævder, at kristne anskuelse også havde indflydelse på Wilsons tilslutning til Balfour-deklarationen og Trumans støtte til skabelsen af Israel, selvom ingen af dem var dispensationalister. Ibid., 87-89 og Grose, *Israel in the Mind of America*, 67-71.
- 79: Timothy P. Weber, *On the Road to Armageddon: How Evangelicals Became Israel's Best Friend* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2004), 188-96.
- 80: Weber, *On the Road to Armageddon*, 184. Som Colin anfører, »det kristne højres vækst gennem 1970'erne løb parallelt med væksten hos det israelske højre – og Seksdagskrigen havde været katalysator for begge fænomener«. Se »Likud and the Christian Dispensationalists: A Symbiotic Relationship«, *Israel Studies* 5, nr. 1 (forår 2000): 163.
- 81: Som L. Nelson Bell skrev i *Christianity Today*, »det, at Jerusalem for den første gang i mere end 2000 år nu er fuldstændig i hænderne på jøderne, får en bibelstuderende til at fryde sig og giver en fornyet tro på biblens nøjagtighed og gyldighed«. Citeret i Weber, *On the Road to Armageddon*, 184.
- 82: Citeret i Jane Lampman, »Mixing Prophecy and Politics«, *Christian Science Monitor*, 7. juli 2004.
- 83: Daniel Pipes, »[Christian Zionism]: Israel's Best Weapon«, *New York Post* (online), 15. juli 2003 og Michael Freund, »Christian Zionists Key to Continued U.S. Support for Israel«, *Jewish Press* (online), 27. december 2006.
- 84: Hagee citeret i Bill Berkowitz, »Pastor John Hagee Spearheads Christians United for Israel«, *Media Transparency*, 19. marts 2006, www.mediatransparency.org/story.php?storyID=116.

- 85: De citerede udtalelser er fra IFCs hjemmeside,, www.ifcj.org.
- 86: »The Apple of HIS Eye: Why Christians SHOULD Support Israel«, John Hagee Ministries hjemmeside www.jhm.org/print-Israel.asp og Andrew Higgins, »A Texas Preacher Leads Campaign to Let Israel Fight«, *Wall Street Journal*, 27. juli 2006.
- 87: »Zion's Christian Soldiers«, *60 Minutes*, 8. juni 2003, www.cbsnews.com/stories/2002/10/03/60minutes/printable524268/shtml.
- 88: Citeret i Lampman, »Mixing Prophecy and Politics«.
- 89: Weber, *On the Road to Armageddon*, 226-27; Brent Boyer, »Arvada Church Champions Israeli Cause«, *Denver Post* (online), 22. november 2002 og Danielle Haas, »U.S. Christians Find Cause to Aid Israel; Evangelicals Financing Immigrants, Settlements«, *San Francisco Chronicle* (online), 10. juli 2002.
- 90: Donald Wagner, »For Zion's Sake«, *Middle East Report Online* 223 (sommer 2002): 55.
- 91: Citeret i Shindler, »Likud and the Christian Dispensationalists«, 175.
- 92: »Robertson: God Punished Sharon«, *Ynetnews.com*, 6. januar 2006; »Robertson Suggests Stroke is Divine Rebuke«, *New York Times*, 6. januar 2006 og »Robertson Apologizes to Sharon Family«, *New York Times*, 13. januar 2006.
- 93: Citeret i Barbara Slavin, »Don't Give Up 1967 Lands, DeLay Tells Israel Lobby«, *USA Today*, 13. april 2002.
- 94: Matthews bad Armejs bekræfte, at dette var hans holdning, og Armejs sagde »ja«. Senere trak Armejs sin udtalelse tilbage efter at være blevet kritiseret for at bifalde etnisk udrensning af palæstinensere på Vestbredden. Se Matthew Engel, »Senior Republican Calls on Israel to Expel West Bank Arabs«, *Guardian*, 4. maj 2002; og »Richard Armejs Supports Ethnic Cleansing of Palestinians«, *Media Monitors Network*, 2. maj 2002 www.mediamonitors.net/amr115.html.

- 95: »Peace in the Middle East«, indlæg i senatet af senator Inhofe, 4. marts 2002; <http://inhofe.senate.gov/pressapp/record.cfm?id=183110>.
- 96: Shindler, »Likud and the Christian Dispensationalists«, 156.
- 97: Grace Halsell, *Prophecy and Politics: Militant Evangelists on the Road to Nuclear War* (Westport, CT: Lawrence Hill, 1986), 71-76.
- 98: »Pat Robertson Forms Alliance with Mayor of Jerusalem«, *Baptist Standard* (online), 11. november 2002 og »Israel Welcomes Christian Support in Battle for Survival, Sharon Aid[e] Says«, *Christian Examiner* (online), 6. september 2002.
- 99: Citeret i Weber, *On the Road to Armageddon*, 214-18.
- 100: Citeret i Norton Mezvinsky, »The Impact of Christian Zionism on the Arab-Israeli Conflict«, *NthPosition.com*, marts 2005.
- 101: Jerry Falwell, »On the Threshold of Armageddon«, *WorldNetDaily.com*, 22. juli 2006 og Sarah Posner, »Lobbying for Armageddon«, *AlterNet.org*, 3. august 2006.
- 102: Hal Lindsey, »Mushrooms over the Middle East«, *WorldNetDaily.com*, 12. januar 2007 og John Hagee, *Jerusalem Countdown: A Warning to the World* (Lake Mary, FL: Frontline, 2006), 17. Hagee hævder, på baggrund af egne fortolkninger af spredte bibelske passager, at et angreb på Iran vil provokere Rusland til at føre en arabisk koalition i krig mod Israel, som vil blive svigtet af USA. Gud vil da gribe ind for at tilintetgøre Israels indtrængende fjender, men det vakuum, som opstår derefter, vil blive udfyldt af 'antikrist', »som vil være ledelsen af Den Europæiske Union«. Under hans kommando vil de vestlige hære samles i Israel for at føre ragnarok-slaget mod »østens konge« (Kina), på hvilket tidspunkt Kristus på ny vil vise sig for at nedkæmpe antikrist og genoprette Guds kongerige. Hagee konkluderer, at »enden på verden, som vi kender den, er nært forestående«. (113-22).
- 103: Christians United for Israel, »CUFI Membership Weekly Update«, 11. december 2006, www.cufima.com/id10.html.

- 104: Shindler, »Likud and the Dispensationalists«, 165-66 og Kristol, »The Political Dilemma of American Jews«.
- 105: Perlmutter er citeret i Weber, *On the Road to Armageddon*, 232; Foxmans bemærkninger er fra »Jews and Evangelicals: Support for Israel Isn't Everything«, *Time*, 16. januar 2007.
- 106: Citeret i Bill Broadway, »The Evangelical-Israeli Connection: Scripture Inspires Many Christians to Support Zionism Politically, Financially«, *Washington Post*, 27. marts 2004.
- 107: Om Hagees foruroligende indstilling til jøder, se *Jerusalem Countdown*, 56-57, 109. Om hans tilstedeværelse ved AIPACs konference, se Gregory Levey, »Inside America's Powerful Israel Lobby«, *Salon.com*, 16. marts 2007; »Christians for Israel«, *Jerusalem Posts* leder, 14. marts 2007 og Sarah Posner, »The Goy Who Cried Wolf«, *American Prospect*, 12. marts 2007.
- 108: Citeret i James D. Besser, »Hardline Pastor Gets Prime AIPAC Spot«, *Jewish Week*, 9. marts 2007.
- 109: Naomi M. Cohen, »Dual Loyalties: Zionism and Liberalism«, i Gal, *Envisioning Israel*, 326.
- 110: Jo-Ann Mort, »An Unholy Alliance in Support of Israel«, *Los Angeles Times*, 19. maj 2002. Alpher og Gorenberg citerer er fra »Zion's Christian Soldiers«. Se også Gershom Gorenberg, *The End of Days: Fundamentalism and the Struggle for the Temple Mount* (New York: Free Press, 2000) og Weber, *On the Road to Armageddon*, 231.
- 111: Turismen dalede efter den anden intifadas udbrud og 11. september, men er øget siden da. FN's statistik-afdeling skønner, at Israel modtog \$2,8 mia. i turistindtægter i 2004, og israelske embedsmænd melder, at omkring 29% af disse turister var kristne. Se United Nations, *World Tourism Organization Statistical Database and Yearbook 2005* (New York: United Nations, 2005); Eric Silver, »Return of the Tourist«, *Jerusalem Report* (online), 21. februar 2005; Laurie Copans, »Israel: Tourism Surges as Christian Pilgrims Walk in the Footsteps of Jesus«, *USA Today*, 13. december 2004 og William A. Orme, »Fighting in Mideast

Blocks Wave of Christian Tourism«, *New York Times*, 11. november 2000.

- 112: Anderson, *Biblical Interpretation*, 103, 138. Dette er også et centralt emne i Michael B. Oren's *Power, Faith and Fantasy: America in the Middle East 1776 to the Present* (New York: Norton, 2007), selv om han overdriver dens indflydelse på USA's politiske beslutninger.
- 113: Anderson, *Biblical Interpretation*, 111, 114-15 og Ruth W. Mouly, *The Religious Right and Israel: The Politics of Armageddon* (Cambridge, MA: Political Research Associates, 1985).
- 114: Zev Chafets, »The Rabbi Who Loved Evangelicals (and Vice Versa)«, *New York Times Magazine*, 24. juli 2005.
- 115: I august 2006 underskrev Vatikanets repræsentant i »det hellige land« og biskopperne fra de episkopale, evangelisk-lutheranske og de syriske ortodokse kirker i Jerusalem en deklARATION, som afviser den kristne zionismes lære og anklager bevægelsen for at tilskynde »racemæssig eksklusivitet og uophørlig krig«. Se Matthew Tostevin, »Holy Land Churches Attack Christian Zionism«, Reuters, 31. august 2006. En række andre almindelige protestantiske kirker har været kritiske over for israelsk politik og har seriøst overvejet »udvalgte tvungne afgivelser af kapitalinteresser« fra virksomheder, som arbejder i Israel. Lobbyen har dog arbejdet hårdt på at hindre disse bestræbelser og dette med forholdsvis stor succes. Se James D. Besser, »Church Poised to Kill Divestment«, *Jewish Week*, 23. juni 2006; Alan Cooperman, »Israel Divestiture Spurs Clash«, *Washington Post*, 29. september 2004; Michael Conlon, »US Presbyterians Consider Divesting over West Bank«, *Washington Post*, 17. februar 2005; Laurie Goodstein, »Presbyterians Revise Israel Investing Policy«, *New York Times*, 22. juni 2006; Nathan Guttman, »A Warning Signal from the Churches«, *Ha'aretz*, 26. november 2004; Chris Moore, »Mainline Protestants Challenge Israel Lobby«, *Antiwar.com*, 7. december 2004; Marc Perelman, »Effort Eyed to Combat Divestment«, *Forward*, 15. juli 2006 og Rachel Pomerance, »Episcopal View on Mideast Conflict an Improvement, Jewish Groups Say«, *JTA.org*, 9. november 2004.

- 116: Den kristne zionismes begrænsede økonomiske rolle er illustreret af de relative donationer til Israel efter krigen i Libanon i 2006. I følge *Ha'aretz* har kristne grupper doneret næsten \$20 mio. til genopbygning og genhusningsarbejde i Israel; til sammenligning har United Jewish Communities indsamlet mere end \$340 mio. Se Daphna Berman, »Christians' Wartime Donations of \$20m Went Largely Unheralded«, *Ha'aretz*, 3. november 2006.
- 117: Om interessegruppers rolle i amerikansk politik, se Frank R. Baumgartner og Beth L. Leech, *Basic Interests: The Importance of Groups in Politics and in Political Science* (Princeton: Princeton University Press, 1998); Richard L. Hall and Frank W. Wayman, »Buying Time: Moneyed Interests and the Mobilization of Bias in Congressional Committees«, *American Political Science Review* 84, nr. 3 (september 1990); John Mark Hansen, *Gaining Access: Congress and the Farm Lobby, 1919-1981* (Chicago: University of Chicago Press, 1991); Ken Kollman, *Outside Lobbying: Public Opinion and Interest Group Strategies* (Princeton: Princeton University Press, 1998); Richard A. Smith, »Interest Group Influence in the U. S. Congress,« *Legislative Studies Quarterly* 20, nr. 1 (februar 1995); David B. Truman, *The Governmental Process: Political Interests and Public Opinion* (New York: Knopf, 1951) og James Q. Wilson, *Political Organizations* (New York: Basic Books, 1973).
- 118: Citeret i Mary A. Barberis, »The Arab-Israeli Battle on Capitol Hill«, *Virginia Quarterly Review* 52, nr. 2 (forår 1976): 209.
- 119: Trice, »Domestic Interest Groups«, 125-26.
- 120: Quoted in Ben Bradlee, Jr., »Israel's Lobby,« *Boston Globe*, April 29, 1984.
- 121: Shai Feldman, *The Future of U.S.-Israeli Strategic Cooperation* (Washington, DC: Washington Institute for Near East Policy, 1996), 5-6.
- 122: Quoted in Grove, »On the March for Israel«.
- 123: Bard- og Truman-citaterne er fra Mitchell Bard, »The Israeli and Arab Lobbies,« www.jewishvirtuallibrary.org. Se også Mark N.

Katz, »Where Is the Arab Lobby?« *Middle East Times* (online), 3. juli 2006; Noam N. Levey, »In Politicians' Pro Israel Din, Arab Americans Go Unheard,« *Los Angeles Times*, 23. juli 2006; Ali A. Mazrui, »Between the Crescent and the Star-Spangled Banner: American Muslims and U.S. Foreign Policy,« *International Affairs* 72, nr. 3 (juli 1996); Nabeel A. Khoury, »The Arab Lobby: Problems and Prospects,« *Middle East Journal* 41, nr. 3 (sommer 1987); og Andrea Barron, »Jewish and Arab Diasporas in the United States and Their Impact on U.S. Middle East Policy,« i *The Arab-Israeli Conflict: Two Decades of Change*, red. Yehuda Lukacs og Abdalla M. Battah (Boulder, CO: Westview, 1988), 238-59. »Den palæstinensiske lobby« svagede i særdeleshed er behandlet i: Nora Boustany, »Palestinians' Lone Hand in Washington,« *Washington Post*, 19. april, 2002; og George Gedda, »PLO Loses D.C. Office Because of Unpaid Rent,« *Chicago Tribune*, 12. april, 2002.

124: Trice, »Domestic Interest Groups,« 123.

125: For et typisk eksempel, see Harold Siddiqui, »'Oil Lobby Determined to Have Its War' in Iraq,« *Toronto Star* (online), 19. januar, 2003, www.commondreams.org.

126: Stephen Zunes, »The Israel Lobby: How Powerful Is It Really?« *Foreign Policy in Focus Special Report*, 16. maj, 2006; Noam Chomsky, »The Israel Lobby,« *Znet* (online), 28. marts, 2006; og Martin Peretz, »Oil and Vinegar,« *New Republic*, 30. marts, 2006.

127: Se især Craig Unger, *House of Bush, House of Saud: The Secret Relationship Between the World's Two Most Powerful Dynasties* (New York: Scribner, 2004). Dette var også et centralt emne i Michael Moores kontroversielle dokumentarfilm *Fahrenheit 9/11*.

128: I 2006 kom omkring 40% af USA's råolieimport fra Canada, Mexico og Venezuela; Saudi Arabien leverede kun 14%. U.S. Department of Energy, *Petroleum Supply Monthly* (Washington, DC: February 2007), 580.

129: Bernard Gwertzman, »U.S. Said to Drop Jordan Arms Sale,« *New York Times*, 21. marts, 1984.

130: Citeret i Congressional Quarterly, *The Middle East*, 5th ed., 68.

- 131: Trice, »Domestic Interest Groups,« 137-38.
- 132: Se www.api.org/policy. Udenrigspolitisk debat er tilsvarende fraværende på Exxon/Mobils and British Petroleums hjemmesider.
- 133: Citeret i Tivnan, *The Lobby*, 194.
- 134: Trice, »Domestic Interest Groups,« 137; og William B. Quandt, »United States Policy in the Middle East: Constraints and Choices,« i *Political Dynamics in the Middle East*, red. Paul Hammond og Sidney Alexander (New York: Elsevier, 1972), 529-30.
- 135: Danny Fortson, Andrew Murray-Watson og Tim Webb, »Future of Iraq: The Spoils of War,« *Independent*, 7. januar, 2007.
- 136: »Cheney Pushed for More Trade with Iran,« *FOXnews.com*, 9. oktober, 2004, www.foxnews.com/story/0,2933,134836,00.html.
- 137: Trice, »Domestic Interest Groups,« 137-38.
- 138: Disse citater er fra Roger Hilsman, *The Politics of Policy Making in Defense and Foreign Affairs*, (New York: Harper, 1971), 149; Bard, »Israeli and Arab Lobbies«; og »Pro-Israel Lobby on Capitol Hill,« *BBC Newsnight* (online), 8. maj, 2003, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/programmes/newsnight/3010371.stm>.
- 139: »I liberale demokratiske stater,« skriver Sheffer, »især USA, Canada, Australien, Danmark, Holland og Norge, var det muligt for jøderne at bevare åbne og tætte forhold til det jødiske samfund i Palæstina og senere i Israel ... Visse grupper i disse samfund ... udviste total loyalitet over for deres værtslande og -regeringer ... De som åbent stod frem som støtter af zionismen og af det jødiske samfund i Palæstina (Yishuv) og senere i Israel udviklede dobbelte loyaliteter. De mest overbeviste zionister og andre støtter af Israel antog den delte loyalitet på den måde, at de i visse forhold var loyale over for deres værtsland; i andre over for deres hjemland.« *Diaspora Politics: At Home Abroad* (New York: Cambridge University Press, 2003), 232-33.
- 140: Malcolm Hoenlein, »Crossing the Line of the Acceptable,« *Ha'aretz*, 31. december, 2004.

- 141: Pew Global Attitudes Project, »Muslims in Europe: Economic Worries Top Concerns About Religious and Cultural Identity,« (Washington, DC: Pew Research Center for the People and the Press, 6. juli, 2006), 3.
- 142: Citeret i David K. Shipler, »On Middle East Policy, a Major Influence,« *New York Times*, 6. juli, 1987.
- 143: Citeret i Kurt Eichenwald, »U.S. Jews Split on Washington's Shift on Palestinian State,« *New York Times*, 5. oktober, 2001.
- 144: David S. Cloud og Helene Cooper, »Israel's Protests Are Said to Stall Gulf Arms Sale,« *New York Times*, 5. april, 2007.
- 145: Henry Kissinger, *Years of Upheaval* (Boston: Little, Brown, 1982), 203.
- 146: Begge citater er fra Goldberg, *Jewish Power*, 232, 235.
- 147: Eric Alterman, »Can We Talk?« *Nation*, 21. april, 2003.
- 148: Stephen Steinlight, »The Jewish Stake in America's Changing Demography: Reconsidering a Misguided Immigration Policy,« orientering til pressen, Center for Immigration Studies, Washington, DC, oktober 2001, 10-11. For et tidligere og lige så afslørende udtryk for dette synspunkt, se Nathan Glazer, »McGovern and the Jews: A Debate,« *Commentary*, september 1972, 44.
- 149: Samuel P. Huntington, *Who Are We? The Challenges to American National Identity* (New York: Simon & Schuster, 2004), 276-91.
- 150: Citeret i Massing, »Deal Breakers.«
- 151: Hagee, »The Apple of HIS Eye«; og Wagner, »For Zion's Sake,« 56. Se også Lee Underwood, »Israel's Right to the Land,« 4. januar, 2004, <http://christianactionforisrael.org.right.html>.
- 152: Information om Lenny Ben-David stammer fra www.israelunity-coalition.org/sbureau/lbendavid.php.